

Project- en mitigatieplan

Händelstraat Eerbeek

In opdracht van: Bemog Projektontwikkeling B.V

4 december 2025

Colofon

© 2025 Laneco / Bemog Projektontwikkeling B.V

Tekst en samenstelling:

Tweede lezer:

Projectnummer: 06.24.27.02

In opdracht van: Bemog Projektontwikkeling B.V

Wijze van citeren: (2025). *Project- en mitigatieplan Händelstraat Eerbeek*: Laneco, Voorthuizen.

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hierboven aangegeven opdrachtgever en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING.....	4
1.1	AANLEIDING.....	4
1.2	PROJECTGEGEVENS.....	5
2	ECOLOGISCHE INVENTARISATIE	6
2.1	QUICKSCAN FLORA EN FAUNA EN NADER ONDERZOEK	6
2.2	NADER ONDERZOEK – ONDERZOEKSMETHODIEK	6
2.3	RESULTATEN ONDERZOEK EN EFFECTEN	9
3	UITWERKING VOORWAARDEN VERGUNNING	11
3.1	ALTERNATIEVEN.....	12
3.2	BELANG VAN DE INGREEP.....	14
3.3	GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING.....	16
4	MAATREGELEN	19
BIJLAGE 1	LITERATUURLIJST.....	22

Separate bijlagen:

- Bijlage A - Quickscan flora en fauna
- Bijlage B - Rapportage nader ecologisch onderzoek
- Bijlage C - Toets ladder voor duurzame verstedelijking
- Bijlage D - Schets inrichting dassenburcht

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Tussen de Händelstraat en Ringlaan te Eerbeek (gemeente Brummen, provincie Gelderland) is men voornemens om op een agrarisch terrein woningen te realiseren. Een globaal overzicht van het plangebied is weergegeven in Figuur 1.

Figuur 1, globale ligging van het plangebied (rode contour) aan de Händelstraat te Eerbeek (ondergrond: PDOK, 2025).

Uit een door SAB uitgevoerde quickscan flora en fauna (SAB, 2024) is geconcludeerd dat het plangebied mogelijk fungeert als leefgebied voor de beschermde soorten: das (*Meles meles*) en steenuil (*Athene noctua*).

Op basis van een nader ecologisch onderzoek door SAB (SAB, 2024) zijn effecten op de wettelijk beschermde soorten das en steenmarter te verwachten. Dit document is een activiteitenplan in het kader van de Omgevingswet voor ruimtelijke ingrepen, dat is opgesteld ter begeleiding van de omgevingsvergunning. Het plan is opgesteld door ecologisch adviesbureau Laneco. Laneco is lid van het Netwerk Groene Bureaus.

In het kader van deze vergunningaanvraag heeft op 25 maart 2025 vooroverleg plaatsgevonden over de mitigerende maatregelen voor de das, dit is bij u bekend onder

zaaknummer 2025-000719. Ten opzichte van dit overleg zijn de maatregelen nog wel aangepast maar wel vergelijkbaar met wat is besproken.

1.2 PROJECTGEGEVENS

1. Wat is de naam van het project?

Eerbeek, Händelstraat

2. Wie is de aanvrager?

Bemog Projektontwikkeling B.V

3. Wat is het doel van het project?

Het realiseren van nieuwbouw van woningen op het huidige agrarische perceel tussen de Händelstraat en Ringlaan te Eerbeek.

4. Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit het schonen van het bestaande perceel, bouwrijp maken en bouwen van woningen.

5. Wat is de planning van het project?

Planning (mede afhankelijk van ideale planning omtrent das):

- omgevingsplan wordt aangevraagd medio 2025;
- verwachting onherroepelijk Omgevingsplan: Q1-2026;
- start verkoop Q1-2026 en voorbereiden aanvraag omgevingsvergunning;
- Q2-2026: omgevingsvergunning en start bouw-werkzaamheden).

6. Wat is de locatie en omschrijving van het plangebied?

Het plangebied is een voormalige maisakker met daaromheen enkele houtopstanden. De voormalige maisakker wordt gekenmerkt door het intensieve karakter. De omliggende houtopstanden betreffen voornamelijk bomen met ondergroei van kleine struiken of klimop. Het plangebied grenst daarnaast aan een aantal erven, kleine bosschages met struiken en bomen en groenstroken welke worden beheerd als gazon. De locatie is gelegen binnen stedelijk gebied en betreft restgrond van voormalig agrarisch buitengebied. Voor het groeiseizoen van 2025 is gekozen voor het zaaien van luzerne op de akker.

7. Duur omgevingsvergunning

De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de duur van 5 jaar, vanaf februari 2026 of het moment van toekenning. Deze tijd wordt aangehouden om ruimte te houden in de planning en eventuele vertragingen op te vangen.

2 ECOLOGISCHE INVENTARISATIE

2.1 QUICKSCAN FLORA EN FAUNA EN NADER ONDERZOEK

In 2024 is door SAB een quickscan flora en fauna (SAB, 2024) uitgevoerd voor deze locatie (zie ook separate bijlage A). Hierbij is geconstateerd dat binnen het plangebied effecten op das en steenuil niet op voorhand zijn uit te sluiten. Voor andere (beschermde) soorten werden geen effecten verwacht.

2.2 NADER ONDERZOEK – ONDERZOEKSMETHODIEK

Uit nader ecologisch onderzoek (SAB, 2024) (zie ook separate bijlage B) in het plangebied is gebleken dat de geplande werkzaamheden negatieve effecten kunnen hebben op de beschermde verblijfplaatsen van das en steenmarter.

Directe en indirecte negatieve effecten op steenuil zijn uitgesloten in het nader onderzoek. Onderstaand wordt dit verder toegelicht, de betreffende teksten zijn overgenomen uit de rapportage van SAB.

2.2.1 Steenuil

Het onderzoek naar steenuil is uitgevoerd conform het soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus. Het onderzoek bestond uit drie veldbezoeken, waarbij minimaal een maand tussen het eerste en het laatste veldbezoek zit. Elk veldbezoek is uitgevoerd door twee ecologen. Tijdens de veldbezoeken zijn vanaf minimaal een half uur na zonsondergang gedurende circa twee uur territoriumroepen en sociale roepen van steenuilen genoteerd. Om dergelijke roepjes van de steenuil uit te lokken werden tijdens deze avondbezoeken ook de territoriumroep van het mannetje op verschillende locaties afgespeeld. Elk roepend mannetje vertegenwoordigt een territorium. In navolgende tabel is weergegeven wanneer de veldbezoeken zijn uitgevoerd en onder welke weersomstandigheden. In dit geval zijn alle veldbezoeken bij goede weersomstandigheden uitgevoerd. Weergegevens zijn tijdens de veldbezoeken geraadpleegd via de websites van het KNMI, Weer.nl en Buienradar.nl. Als aanvulling op de bezoeken in de avond is op 28 maart 2024 ook een onderzoeksronde overdag uitgevoerd om te zoeken naar sporen van de steenuil zoals poepsporen en braakballen. Ook is gelet op de aanwezigheid van rustende steenuilen. Dit bezoek is uitgevoerd van 9:00 tot 17:00.

Ook is contact gezocht met de lokale steenuilenwerkgroep waarbij geen nestplaatsen in het gebied bekend waren.

Tabel 1: Onderzoeksrondes steenuil

Datum	Start/Einde onderzoek	Zons-ondergang	Wind (Bft)	Temp. (°C)	Neerslag	Weer
19-02-24	20:00-22:00	17:56	2	8	Geen	Goed
06-03-24	19:00-21:00	18.27	3-1	6-4	Geen	Goed

26-03-24	19:45-21:45	19.00	3-2	11	Geen	Goed
----------	-------------	-------	-----	----	------	------

2.2.2 Das

Middels bureauonderzoek is een beeld gevormd van de bekende verspreidingsgegevens van de das in en in de omgeving van het besluitgebied. De verspreidingsgegevens zijn op meerdere momenten gedurende het onderzoek geraadpleegd bij de NDFF, maar in ieder geval op 4 december 2023 en 2 mei 2024. Er is steeds naar de waarnemingen van de afgelopen tien jaar gekeken. Daarnaast is de ArcGis-kaartlaag 'Fauna-Dassenburchten 1990-2012' geraadpleegd.

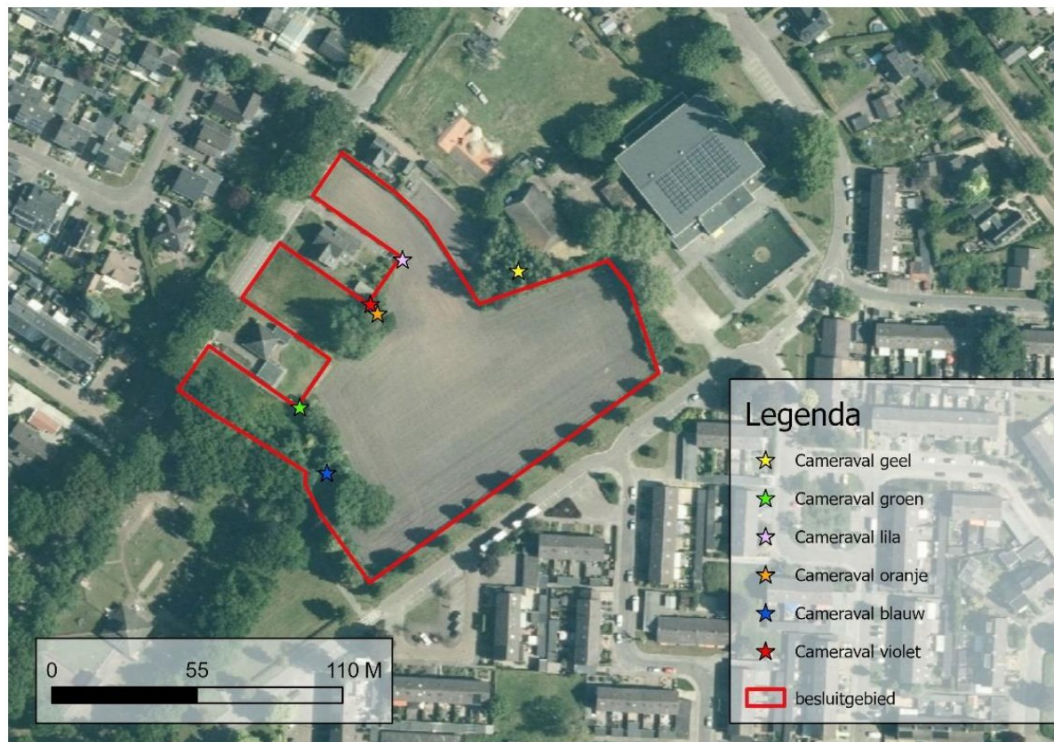
Tijdens verschillende veldbezoeken is onderzoek verricht naar aanwezigheid van sporen, zowel in het besluitgebied als de omgeving. Tijdens het sporenonderzoek is gezocht naar burchten, graaactiviteit, wissels, haar aan prikkeldraad, mestputjes, vraatsporen, etc. De optimale periode van dit onderzoek loopt van september tot en met mei, maar buiten deze periode is het ook goed mogelijk, als ook goed in dichtere vegetatie gezocht wordt. De veldbezoeken hebben plaatsgevonden op de volgende data:

- 19 december 2023; 10:30 – 16:30 uur
- 31 januari 2024; 10:30 – 16:30 uur
- 28 maart 2024; 10:30 – 16:30 uur
- 8 mei 2024; 11:30 – 12:30 uur
- 31 mei 2024, 10:30 – 16:30 uur

Gedurende het onderzoek hebben op verschillende locaties cameravallen gestaan. Zie hiervoor figuur 2. De verschillende cameravallen hebben de volgende periodes in het veld gestaan en op het volgende object gericht:

- Cameraval geel:
 - 19 december 2023 – 31 mei 2024
 - Gericht op pijp
- Cameraval groen:
 - 19 december 2023 – 31 mei 2024
 - Gericht op open veld, richting zuidzuidwest
- Cameraval lila
 - 19 december 2023 – 31 mei 2024
 - Gericht op open veld, richting noordnoordoost
- Cameraval oranje
 - 19 december 2023 – 31 mei 2024
 - Gericht op pijp
- Cameraval blauw
 - 16 februari 2024 – 31 mei 2024. Deze cameraval is later geplaatst, omdat eerder op deze locatie een andere cameraval was geplaatst op 19 december. Hiervan bleek na de tussentijdse analyse van de foto's dat de infrarood-functie defect was. Derhalve waren de foto's in de nacht volledig donker en was dus niet te zien of hierop iets was vastgelegd.
 - Gericht op pijp

- Cameraval violet
 - 19 december 2023 – 31 mei 2024
 - Gericht op open veld, richting zuidzuidwest

Figuur 2, Locaties losse cameravallen in/bij het besluitgebied.

Voor het cameravalonderzoek zijn cameravallen van het merk Bushnell en type Trophy Cam HD Brown, Model 119874 en van het merk Browning Strike Force HD Pro X, model BTC – 5HDPX gebruikt. Deze werden aan bomen, struiken of weide-palen opgehangen. Zie navolgende afbeeldingen voor een impressie hiervan. De cameravallen maakten drie foto's achter elkaar per trigger.

Om ook een indruk te krijgen van burchten van de das op niet vrij betreedbare terreinen is ook contact gelegd met:

- De eigenaar van de Loenenseweg 129, Eerbeek;
- Vitens; Polweg 7, Eerbeek.

2.2.3 Steenmarter

Op deze cameravallen is de steenmarter ook sporadisch waargenomen. Op de cameravallen lila en groen was dit eenmaal. Op cameraval violet is op drie dagen een steenmarter vastgelegd. Interessant is dat een steenmarter op zowel 3 als 11 april is gefotografeerd met een ei in de bek. Op 11 april werd vijf minuten hierna een steenmarter gefotografeerd zonder ei. Dit kan een aanwijzing zijn dat er een verblijfplaats in de buurt van cameraval violet aanwezig is: dus in het middelste bosje in het besluitgebied. De steenmarter zou het ei bijvoorbeeld in de verblijfplaats op-gegeten kunnen hebben, of hier neergelegd hebben om later op te eten.

2.3 RESULTATEN ONDERZOEK EN EFFECTEN

2.3.1 Steenuil

Tijdens het onderzoek zijn enkel waarnemingen gedaan van steenuil buiten het plangebied. Gezien de afstand en de grootte van het leefgebied van de steenuil kan het plangebied geen onderdeel uitmaken van het territorium van dit individu. De bij de steenuilenwerkgroep bekende territoria en nestplaatsen liggen ook niet in of nabij het plangebied. Sporen van steenuil zijn ook niet aangetroffen binnen het plangebied.

2.3.2 Das

In het onderzoek naar de aanwezigheid van das binnen het plangebied zijn grote aantallen waarnemingen van das gedaan. De waarnemingen van das betreffen waarnemingen van ecologen tijdens het steenuilonderzoek als grote hoeveelheden waarnemingen door de wildcamera's. Ook zijn (verse) sporen van das aangetroffen in en nabij het plangebied. Zie voor alle details de rapportage van het nader ecologische veldonderzoek.

2.3.3 Steenmarter

Uit het onderzoek blijkt dat de steenmarter regelmatig in het besluitgebied aanwezig is. Ook zijn aanwijzingen voor een verblijfplaats in de bosjes. Verblijfplaatsen waar ze hun jongen grootbrengen zijn eigenlijk alleen op stenige locaties aanwezig, zoals in gebouwen. Daar gaan we hier derhalve niet vanuit, omdat gebouwen of andere stenige locaties in het besluitgebied ontbreken. In het geval de bosjes verwijderd worden, dient ervan uitgegaan te worden dat een verblijfplaats wordt vernield. Overigens is de steenmarter wel een opportunistische soort die een netwerk aan verblijfplaatsen heeft. Ook kan het zich goed handhaven in stedelijk gebied. Indien al het groen behouden blijft, zal geen sprake zijn van vernieling van een verblijfplaats. Daarnaast zal de functionaliteit van die verblijfplaats ook niet verloren gaan in de aanlegfase, omdat het een dergelijke mate van verstoring wel kan verdragen. Uiteindelijk zal ook in de toekomstige situatie het besluitgebied nog steeds wel geschikt leefgebied voor de steenmarter blijven.

2.3.4 Conclusie nader onderzoek

In het besluitgebied is onderzoek verricht naar de aanwezigheid van essentiële elementen van steenuil en das. Nestplaatsen, leefgebied en andere essentiële elementen van de steenuil zijn niet aanwezig. Echter, er zijn wel twee bijburchten en foerageergebied van de das in het besluitgebied aanwezig. Daarnaast is nog een verlaten burcht direct ten noorden van het besluitgebied aanwezig. Ook vormt het besluitgebied leefgebied van de steenmarter, waarbij ervan uitgegaan moet worden dat de steenmarter een kleine verblijfplaats in het aanwezig struweel heeft. Met de geplande werkzaamheden gaat de functionaliteit van de burchten en het foerageergebied van de das in het besluitgebied verloren. Ook gaat mogelijk een kleine verblijfplaats van een steenmarter verloren, behalve als al het huidige groen in het besluitgebied behouden wordt. Het vernielen van verblijfplaatsen en bijbehorend leefgebied betreft een

schadelijke handeling voor deze soorten onder de Omgevingswet. Om de werkzaamheden toch door te laten gaan is een vergunning flora- en fauna-activiteit nodig in combinatie met het treffen van mitigerende maatregelen. Daarnaast dient te allen tijde rekening gehouden te worden met broedende vogels en de specifieke zorgplicht.

bron: SAB adviseurs, 2025, zie ook separate bijlage B.

Gezien de ligging van de bijburchten (losse pijpen) is dit gebied al langer in gebruik. De verwachting is dat met de nieuwbouw van een woonwijk aan de overzijde van de Ringlaan de functionaliteit van de bijburchten sterk is beperkt. Deze wijk is vanaf 2007 ontwikkeld. Op dit moment is de locatie niet optimaal als leefgebied gezien de ligging in de bebouwde kom en de kans op aanrijdingen van das die via/over verschillende wegen naar dit perceel moet lopen. Voor de populatie is het naar verwachting beter dat de burcht wordt verplaatst naar een locatie aan de rand of buiten de bebouwde kom.

3 UITWERKING VOORWAARDEN VERGUNNING

Door de geplande werkzaamheden wordt een bijburcht van das en mogelijk verblijfplaatsen van steenmarter aangetast. Door deze aantasting leidt uitvoering van de werkzaamheden tot een overtreding van de bepalingen uit de Omgevingswet, zie tabel 2.

Tabel 2: Wettelijke bepalingen uit de Omgevingswet.

Soort	Verbod	Overtreding	Belang
Das (<i>Meles meles</i>)	Artikel 11.54, lid 1b Bal	Beschadigen, vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren	Artikel 8.74l Bkl
Steenmarter (<i>Martes foina</i>)	Artikel 11.54, lid 1b Bal	Beschadigen, vernielen van rustplaatsen van dieren	Artikel 8.74l Bkl

Artikel 8.74l Besluit kwaliteit leefomgeving

De vergunning flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet voor soorten van artikel 11.54 lid 1b Bal (andere soorten) worden verleend als de volgende voorwaarden van toepassing zijn:

A. Er geen andere bevredigende oplossing dan het verrichten van de activiteit bestaat;

B. De activiteit nodig is:

1 in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;

2 voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;

3 in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

4 voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of

5 om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

6 in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;

7 voor het voorkomen van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraaftplaatsen;

8 voor het beperken van de omvang van de populatie van in het wild levende dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;

9 voor het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;

10 in het kader van een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;

11 in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

12 in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied; of

13 in het algemeen belang

C. De activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van deze soort.

3.1 ALTERNATIEVEN

A: er bestaat geen andere bevredigende oplossing

Planologisch

Op basis van de "Toets ladder voor duurzame verstedelijking" (SAB, 2024; zie externe bijlage C) kan geconcludeerd worden dat de Ladder voor duurzame verstedelijking positief is doorlopen. De ontwikkeling voorziet in een behoefte die binnen stedelijk gebied kan worden voorzien. Dit tezamen maakt dat de ontwikkeling als haalbaar geacht wordt voor wat betreft de Ladder voor duurzame verstedelijking.

Werkwijze: ecologisch

Das

Eerst worden de mitigerende maatregelen aangebracht waardoor de das een nieuwe plaats heeft om te verblijven. De vervangende bijburcht met meerdere pijpen (om de enkele pijpen uit het plangebied te vervangen) moet minimaal een half jaar (6 maanden) voorafgaand aan het ongeschikt maken van de huidige bijburcht worden gerealiseerd. Dit geeft de das voldoende tijd om de nieuwe locatie te vinden en in gebruik te nemen. Daarnaast zorgt dit ook voor tijd voor de beplanting op en rondom de burcht om dekking te bieden voor das.

Voor het verlaten en weren van das uit het plangebied wordt een werend raster geplaatst met éénrichtingskleppen. De kleppen zorgen ervoor dat de das het plangebied kan verlaten, echter openen deze enkel richting de buitenkant waardoor de das niet van buiten opnieuw het plangebied kan betreden. Dit is de beste en minst verstorende methode. Dit wordt uitgevoerd in de minst kwetsbare periode voor das.

Gezien de ligging van de bijburchten (losse pijpen) is dit gebied al langer in gebruik. De verwachting is dat met de nieuwbouw van een woonwijk aan de overzijde van de Ringlaan de functionaliteit van de bijburchten sterk is beperkt. Op dit moment is de locatie niet optimaal als leefgebied gezien de ligging in de bebouwde kom en de kans op aanrijdingen van das die via/over verschillende wegen moet lopen om tussen de verblijfplaats en het foerageergebied te bewegen. Voor de populatie is het naar verwachting beter als de burcht wordt verplaatst naar een locatie aan de rand of buiten de bebouwde kom dan dat binnen het plangebied gemitigeerd wordt.

Steenmarter

De mitigerende maatregelen zullen voorafgaand aan de werkzaamheden worden uitgevoerd. Hierdoor heeft de steenmarter altijd voldoende beschikbare verblijfplaatsen. Aangezien de maatregelen voor steenmarter binnen het plangebied worden genomen, is weinig tijd nodig om deze nieuwe locaties te ontdekken. Daarom worden deze maatregelen minimaal 1 maand voor ongeschikt maken van de potentiële verblijfplaatsen van steenmarter.

Het weren van de steenmarter uit het plangebied gebeurt door het verwijderen/maaien van de vegetatie. Door het verwijderen van de vegetatie is het plangebied niet meer geschikt als rustplaats. De vegetatie wordt daarna kort gehouden zodat het ongeschikt blijft en ook niet geschikt is om te foerageren.

Het leefgebied van steenmarter is zeer groot in oppervlak, ongeveer 80-700 hectare en lopen ze tot 10-15km per dag met meestal leggen mannen 5km en vrouwen 3km per nacht af (Zoogdiervereniging, z.d.). Het verdwijnen van delen groen binnen het plangebied zal daarmee geen essentieel foerageergebied van steenmarter doen verdwijnen.

Planning

Das

Voor bijburchten van das is geen periode waarin geen effecten plaatsvinden omdat ze jaarrond gebruikt kunnen worden. Wel wordt ingezet om de minder actieve winterperiode en kraamperiode te mijden. De kraamperiode wordt gemeden omdat het hier belangrijk is dat het leefgebied van de das optimaal is en een ouder niet tijdens het vluchten de afgesloten bijburcht probeert te gebruiken als schuilplaats en daardoor mogelijk verwond raakt of gedood wordt waardoor de overlevingskansen van de jongen mogelijk verminderd. De burcht betreft geen hoofdburcht, kraamactiviteiten in de burcht zijn uitgesloten.

Steenmarter

Rustplaatsen kunnen jaarrond gebruikt worden door steenmarter, hier is daarom geen sprake van een periode waarin geen potentiële aantasting plaatsvindt. Door dezelfde periode aan te houden als bij das wordt de kraamperiode van steenmarter (meest kwetsbaar) ook gemeden.

3.2 BELANG VAN DE INGREEP.

B: belang van de ingreep/Voorwaarden Habitatrichtlijn/Vogelrichtlijn

Voor nationaal beschermde soorten genoemd dient sprake te zijn van een wettelijk belang. Bij projecten in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling dient minimaal één van de volgende belangen van toepassing te zijn:

Andere soorten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten;
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- voor het voorkomen van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
- voor het beperken van de omvang van de populatie van in het wild levende dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- voor het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- in het kader van een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
- in het algemeen belang.

Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de das en steenmarter wordt daarom aangevraagd:

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.

Tot de dwingende redenen van groot openbaar belang en de volksgezondheid als bedoeld in artikel 8.74, onder b1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving behoort onder meer:

Groot openbaar belang

In Eerbeek is langere tijd nauwelijks gebouwd, dit heeft tot een achterstand geleid. De gemeente voorziet een behoefte van in ieder geval 355 woningen in Eerbeek (gemeente Brummen). Dit plan is onderdeel van de realisatie van de gestelde aantallen woningen in de Woonvisie.

In 2024 was het landelijk woningtekort circa 401.000 woningen (Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, 2024). Het woningtekort valt onder een groot openbaar belang omdat het voorzien van voldoende woningen van essentieel belang is voor het functioneren van de samenleving. Het bouwen van woningen om het woningtekort te verminderen dient daarmee het belang van een dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Volksgezondheid

Daarnaast zorgt het bouwen van de woningen ook voor het verminderen van het woningtekort in Nederland. In 2024 was het woningtekort circa 401.000 woningen. Het woningtekort heeft een impact op mentale en fysieke gezondheid van mensen (Woningnood Nederland, z.d.). De onzekerheid over huisvesting (of toenemende kosten van een woning) of het niet kunnen vinden van huisvesting kan stress veroorzaken, dit kan een negatieve impact hebben op mentale gezondheid. Daarnaast kan het ook zorgen voor een toename aan daklozen, wat kan zorgen voor negatieve effecten op mentale en fysieke gezondheid. Het beoogde woningbouwprogramma voor onderhavige locatie is grotendeels gericht op het realiseren van woningen voor starters en ouderen. Vaak wonen starters nu nog bij ouders, omdat ze geen geschikte woning kunnen vinden. V.w.b. ouderen; ook is er geen geschikt aanbod, waardoor de doorstroming stagneert. Daarom dient het project voor het terugdringen van de woningnood en het realiseren van woningen binnen dit project ook het belang van de volksgezondheid.

In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden

De vergunning wordt ook aangevraagd in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling van een gebied. Momenteel betreft het plangebied een agrarisch beheerd perceel omringd door woonwijken en andere maatschappelijk inrichtingen. Met de inrichting wordt het agrarische gebruik verwijderd en wordt het ingericht met de functie wonen.

3.3 GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

C: doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort

Das

De bijburcht binnen het plangebied wordt gebruikt door een enkel dier per keer. De bijburcht is waarschijnlijk onderdeel van het territorium van de dassengroep welke een hoofdburcht heeft op het terrein van Vitens (zie figuur 3). Daarnaast zijn op drie locaties in de omgeving ook hoofdburchten gevonden tijdens het nader onderzoek van SAB Adviseurs, zie figuur 3. Zie ook de rapportage van het nader onderzoek.

Figuur 3, de door SAD Adviseurs aangetroffen hoofdburchten (de sterren geven de globale locatie weer) van hoofdburchten van das in de omgeving van het plangebied (rode contour) met de gele ster van de hoofdburcht op het Vitens terrein en de voorziene locatie voor de mitigerende bijburcht is als groene ster weergegeven (ondergrond: PDOK, 2025).

Vanwege de aanwezige hoofdburchten in de omgeving is het waarschijnlijk dat de familie van de hoofdburcht op het Vitens terrein zijn foerageergebied op de agrarische percelen ten noorden vindt. De bijburcht binnen het plangebied ligt juist buiten de waarschijnlijke foerageergebieden de om de bebouwde kom zijn gelegen. De voorziene locatie voor de mitigerende maatregelen ligt juist wel op een logische locaties tussen de hoofdburcht en in de foerageergebieden. De locatie van de huidige bijburcht ligt op circa 750 meter en de voorziene locatie van mitigerende maatregelen op 700 meter van de hoofdburcht (zie figuur 3). Daarnaast ligt de huidige bijburcht op circa 350 meter van geschikt foerageergebied (anders dan de maisakker binnen het plangebied. De voorziene locatie van de mitigerende maatregel grenst direct aan geschikte

foerageergebied voor das waarbij deze niet door de woonwijk of langs wegen hoeft te bewegen om het te bereiken. Vanuit dit perspectief is de voorziene locatie door de ligging ten opzichte van de foerageergebieden geschikter dan de huidige bijburcht. De voorziene locatie wordt waarschijnlijk niet gebruikt omdat de grondwaterstand in deze omgeving vrij hoog is, in natte periode is de waterstand tot net onder het maaiveld op omliggende percelen. De aan te brengen bijburcht zal daarmee juist één van de weinige hoge locaties zijn in deze omgeving. De nieuwe bijburcht locatie zal daarom geen negatief effect hebben op de staat van instandhouding op de familie welke gebruik maakt van de hoofdburcht op het Vitens op het terrein. Naar verwachting zal de locatie de familie juist nieuwe schuilplaatsen bieden in deze natte omgeving welke wel zeer geschikt is om te foerageren.

Het foerageergebied binnen 300 meter rondom de huidige bijburcht betreft circa 1 hectare voormalig maisakker (plangebied) en 1 ruigte perceel. In 2025 is hier luzerne op verbouwd. Gezien (mais)akkers en ruigtes secundair foerageergebied betreft voor das, de ligging binnen de bebouwde kom en voldoende alternatief (primair) foerageergebied in de vorm van 11 weidepercelen binnen 300 meter vanaf de nieuwe bijburcht is er voldoende foerageergebied rondom de nieuwe bijburcht aanwezig. Gezien het foerageergebied in het plangebied secundair foerageergebied betreft en het besloten ligt in bebouwd gebied en in de omgeving voldoende alternatief (primair) foerageergebied aanwezig is, zal het verdwijnen van 1 ha akker geen negatief effect hebben op de staat van instandhouding van de dassenfamilie.

Om te voorkomen dat de das gedood wordt of gewond raakt tijdens de werkzaamheden wordt het plangebied afgeschermd met een raster. Het raster zorgt ervoor dat de das via eenrichtingsopeningen het plangebied kan verlaten maar niet opnieuw de bestaande bijburcht kan bereiken. Zo wordt de das buitengesloten en kan deze niet gewond raken. Het raster wordt geplaatst in de minst kwetsbare periode voor das. De das kan dan gebruik maken van de nieuwe bijburcht.

Door deze bundel van maatregelen te treffen kan worden uitgesloten dat de staat van instandhouding van das negatief wordt beïnvloed. De das zal namelijk blijven leven en altijd een geschikte alternatieve verblijfplaats in de nabije omgeving hebben. De staat van instandhouding van de das (lokaal, regionaal en landelijk) is daarmee gewaarborgd.

Steenmarter

De staat van instandhouding van steenmater is landelijk niet gepubliceerd. Op de rode lijst is de steenmarter opgenomen als thans niet bedreigd. De steenmarter verspreidt zich steeds meer richting het westen wat mogelijk duidt op een gunstige staat van instandhouding van de steenmarter.

In Eerbeek en omgeving zijn in de NDFF in de laatste 10 jaar 64 waarnemingen van steenmarter bekend. De steenmarter is door heel Eerbeek en in verschillende delen van het buitengebied waargenomen. De waarnemingen zijn vrijwel evenredig verdeeld over de jaren met 23 waarnemingen van 2023 t/m 2025. De staat van instandhouding van steenmarter in Eerbeek lijkt daarmee in ieder geval stabiel te zijn.

In het nader onderzoek wordt geconcludeerd dat er vanuit gegaan kan worden dat de steenmarter een rustplaats binnen het plangebied heeft. Een steenmarter heeft binnen zijn territoria altijd verschillende rustplaatsen welke als aanvulling dienen op de kraamplaatsen. Een rustplaats heeft daarmee een beperkte waarde voor de steenmarter. In de omgeving zijn groenstructuren en huizen aanwezig welke potentieel ook geschikt zijn als rustplaats. Daarnaast worden maatregelen getroffen voor de steenmarter waardoor de steenmarter altijd alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar heeft. Door het plangebied ongeschikt te maken voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het doden en verwonden van steenmarter dan ook voorkomen. De staat van instandhouding komt dus niet in gevaar en wordt gewaarborgd omdat de individuen altijd geschikt alternatief hebben en niet worden gedood of gewond.

4 MAATREGELEN

In dit hoofdstuk worden de mitigerende en compenserende maatregelen uitgewerkt. Maatregelen worden voorgeschreven om effecten te minimaliseren. Overigens moet altijd worden voldaan aan de voorwaarden met betrekking tot de zorgplicht en het broedseizoen.

Algemene maatregelen

- Alle genoemde maatregelen worden onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog uitgevoerd.
- De mitigerende maatregelen worden uitgevoerd voorafgaand aan de bouwwerkzaamheden.

Maatregelen voor das voorafgaand aan de werkzaamheden

- Aanleggen van een bijburcht aan de Weverweg 11 (zie figuur 4) op een gunstige locatie voor das, zijnde aan de rand van het agrarisch gebied. De burcht wordt gerealiseerd in een vlak van 165 m², wat circa 2 meter hoog zal zijn.
- Op en rond de nieuwe bijburcht wordt inheemse struikbeplanting ingeplant voor dekking en wortelgroei voor stevigheid. Het gaat dan om een selectie van de volgende soorten: meidoorn, sleedoorn, inheemse vogelkers, sporkehout, kardinaalsmuts, hazelaar, wilde appel, zoete kers, Gelderse roos, en een enkele boom zoals walnoot, beuk, en een enkele appel en pereboom als voedselbomen. Deze maatregelen zorgt voor dekking en voedsel voor das.
- De inrichting van de bijburcht geschiedt zoals in het kennisdocument van das staat opgenomen, namelijk het aanbrengen van een begroeide grondhoop van geschikt zand. Hierin worden een aantal loze (riool)pijpen van tussen 0,3 en 0,5 meter diameter aangebracht om het in gebruik nemen te stimuleren. Dit voorkomt ook het instorten van de ingang.
- De nieuwe locatie van de bijburcht wordt tijdig gerealiseerd, minimaal 6 maanden (conform Kennisdocument das van BIJ12), voorafgaand aan het ongeschikt maken van de huidige bijburcht in het plangebied. Dit garandeert dat de dassen voldoende tijd hebben op de nieuwe locatie te ontdekken.

Maatregelen voor steenmarter voorafgaand aan de werkzaamheden

- Voor steenmarter wordt in de bestaande groenvoorziening, aan de rand van het plangebied, een nestkast geplaatst (zie figuur 5).
- Gezien de grootte van steenmarter past deze door het raster wat voor das geplaatst gaat worden.

Ongeschikt maken plangebied

- Het plangebied wordt ongeschikt/ontoegankelijk gemaakt door het plaatsen van een das werend raster. In het raster zullen kleppen aanwezig zijn welke enkel naar buiten openen waardoor de das niet meer kan terug keren.
- Het plaatsen van het raster vindt plaats in de minst kwetsbare periode voor das. De minst kwetsbare periode is juli t/m november. De kraamperiode wordt gemeden omdat het hier belangrijk is dat het leefgebied van de das optimaal is en een ouder niet tijdens het vluchten de afgesloten bijburcht probeert te

gebruiken als schuilplaats en daardoor mogelijk verwond raakt of gedood wordt waardoor de overlevingskans van de jongen mogelijk verminderd. De burcht betreft geen hoofdburcht, kraamactiviteiten in de burcht zijn uitgesloten.

- Onder begeleiding van een ecooloog de bijburcht uitgraven. Om doden en verwonden van eventuele andere soorten die hierin kunnen trekken te voorkomen, denk hierbij bijvoorbeeld aan konijn.

Beheer burcht

- De eerste 3 jaren wordt in de periode juli-oktober onderhoud uitgevoerd in de vorm van het maaien van vegetatie (gras) en het inboeten van dode bomen en struiken.

Figuur 4, voorziene locatie van de bijburcht (rode contour) aan de Weverweg op circa 700 meter afstand van het plangebied (gele contour) (ondergrond: PDOK, 2025).

Figuur 5, locatie van maatregelen voor steenmarter ten midden van groen in het plangebied (bron: SAB adviseurs).

BIJLAGE 1 LITERATUURLIJST

Compendium voor de Leefomgeving, (2022). Amfibieën van de Habitatrichtlijn, 1997-2021. Geraadpleegd in april 2025 van <https://www.clo.nl/indicatoren/nl155304-amfibieen-van-de-habitatrichtlijn-1997-2021>.

Kennisdocument Das, versie 1.0 BIJ12 juli 2017

Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (2024). Woningtekort 2024. Geraadpleegd in april 2025 van:

<https://www.volkshuisvestingnederland.nl/onderwerpen/berekening-woningbouwopgave#:~:text=Er%20zijn%20in%202024%20circa,opzichte%20van%20de%20totale%20voorraad>.

NDFF (2025). *Uitvoerportaal. Kaart, 2015 t/m 2025*. Geraadpleegd in april 2025 <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>

PDOK Viewer (2025). *Kaarten*. Geraadpleegd in januari 2025 van www.pdok.nl/viewer/#

SAB, 2024. Nader onderzoek beschermde soorten Omgevingswet. Eerbeek, Händelstraat. SAB, Arnhem.

SAB, 2024. Quick scan natuur. Eerbeek, Händelstraat. SAB, Arnhem.

Woningnood Nederland, (z.d.). Gevolgen van de woningnood op de samenleving.

Geraadpleegd in april 2025 van

<https://www.woningnoodnederland.nl/#:~:text=De%20woningnood%20heeft%20ook%20een,problemen%20zoals%20angst%20en%20depressie>.

Zoogdiervereniging, (z.d.). Steenmarter. Geraadpleegd in april 2025 van

<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter#:~:text=Habitat,steengroeven%2C%20rotsachtig%20terrein%20en%20gebouwen>.